

strassburgi egyetemi tanárrá való kinevezésében is nemcsak a német egyetemek féltett autonómiájára, hanem a szabad kutatás elvére is veszedelmet láttak. Vilmos császár azonban a pártok hangzatos jeligéi most nem akadályozták abban, hogy a helyesnek felismert uton katonásan tovább haladjon. A császár a zenének is nagy barátja.

A német császár Magyarországon.

Hazánkat Vilmos császár először még herceg korában, 1885-ben látogatta meg, a midőn Rudolf trónörökös oldalán az országos kiállításra eljött. Azután 1893. szeptemberében, midőn a kőszegi hadgyakorlatokban vett részt. Végre 1897. őszén, amidőn mint királyunk szövetségese és barátja, előbb a tatabányai gyakorlatokon volt jelen, majd Békéscsaba vadászni, végre pedig szeptember 20-án Budapestre érkezett, hol két napon át fényes ünnepeknek hőse vala. Eme látogatás által a külföld szemében is emelkedett hazánk nemzetközi fontossága. Vilmos császár szeptember 21-ikén az udvari ebéd alkalmával királyunk felkészöntőjére adott feleletét szó szerint ide írtatjuk:

„A legmélyebb hála érzelmeivel fogadom Felségednek oly szíves üdvözlését. Hála Felséged meghívásának, módomban volt meglátogatni ezt a gyönyörű várost, amelynek nagyszerű vendéglátása szinte elbódított. Vonzalmas érdeklődéssel kísérik odahaza a lovagias magyar nép történetét, amelynek hazaszeretete közmondásossá vált, amely küzdelmes multjában nem habozott életét és vérért áldozni a kereszt védelmében. Olyan nevek, mint aminő Zrínyi és Sziget, ma is megdobogtatják minden német ifjunak a szívét. Vonzalmas bámulattal kísértük az ezredéves születésnap ünnepét, amelyet a hű magyar nép, szeretett királya köré gyülekezve meglepő nagyszerűséggel ünnepelt. A büszke műemlékek tanuságot tesznek műérzékéről, míg a Vaskapu bilincseinek szét-törése új utakat nyitott a kereskedelemnek és forgalomnak s Magyarországot besorozta egyenlő joggal a nagy kultúrnépek közé. De ami rám Magyarországon való tartózkodásom, kivált pedig budapesti fogadtatásom alatt a legmélyebb hatást tette: az a magyarnak lelkes odaadása Felséged fenkölt személye iránt. De nemesek itt, hanem Európában s különösen az én népemben is ugyanez a lelkesedés lángol Felségedért, amelynek én is részesévé bátorodom magamat vallani, amidőn fia módjára, atyai barátomhoz tekintek föl Felségedre. Hála Felséged bölcsességének, népeink üdvére kötött szövetségünk szilárdul áll és fölbontathatatlanul s régóta őrzi és ezentúl is őrízni fogja Európa békéjét. A Felségedért való lelkes odaadás, bizonyos vagyok benne, ma is úgy lobog Árpád fiainak szívében, mint hajdanában, amikor Felséged nagy ősanja felé kiáltották: „Moriatur pro rege nostro!“ Ezeket az érzelmeiket kifejezve, mindazt, amit mi Felségedért érzünk, gondolunk és kérünk, abban a kiáltásban foglaljuk össze, amelyet minden magyar ember utolsó lehetéig hangoztat (magyar nyelven): Éljen a király!”

1903. szeptember közepén ismét hazánkba látogatót el Frigyes főherceg bélyei uradalmába vadászatra. Visszatérése közben Bécsben állapodott meg, az „egységes hadsereg“ fontosságát hangsúlyozta.

Királyunk Vilmos idősebb fiát, Vilmost, valamint második fiát, Eitel Frigyeszt 1896. hadnaggyá nevezte ki; amazzt a II. Vilmos német császár és porosz király 7. számú huszárezredhez s neki 1898. a Szen István-rend nagykeresztjét adományozta; 1903. pedig a jász-kuni 13. huszárezred tulajdonosságává nevezte ki; az utóbbit pedig az I. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő 34. sz. gyalogezredhez. Harmadik fiát: Adalbertet (szül. 1884. júl. 14.) a császár a tengerészeti pályára szánta és 1901. óta gyakrabban küldötte nagyobb tengeri utra.

HIREK

0000

— **Kicsi kifli, drága liszt.** Mindegyre egyik-egyetöbb háborus problémává lesz a közéletmezés kérdése, abból is az, hogy miért olyan kicsi például a zsemlye, amelyet a fiaink rövidesen glikkernek is kicsinyelnek és hogy mi igaz abból, hogy a pékek, az ártatlan, a derék, a jó pékek azért kénytelenek lisztből keményített glikkereket drágábban árúsítani, mert a malmok a maximális árat nem tartják be. A kérdés kissé bonyodalmas. Ha a liszt drágább, drágább lett a kifli is. De ha a liszt drágaságáért a sütemény megdrágulásában rekompenzációt nyer a pék, miért árul zsemlye helyett glikkereket? Ezt a ravasz ügyet csak az angol külügyminiszter fejthetné meg. Azt mondják a pékek, hogy a lisztet maximális áron adják a malmok, de drágább lett például a zsák. A zsák valóban drágább lett, még akkor is, ha liszt nélkül veszik. Ez az ügy már komolyabb megvizsgálást igényel, ami Szegeden rövidesen meg is történik. A kihágási bíróság előtt ugyanis rövidesen tárgyalás alá kerül a liszt ára, a réksütemény ára és terjedelme. Az előbbi följelentés kapcsán, az utóbbi hivatából. Akkor majd kiderül, hogy a malmoknak vagy a pékeknek van-e igazuk, vagy pedig a közönségnek.

— **Köszönet a szegedi ajándékokért.** Joachim Ferenc, az európai nevű festőművész, aki a háború kitörése óta teljesít katonai szolgálatot, a következő levelet küldte a *Delmagyarország* szerkesztőségének: Írom levelem a Száva partjáról, ahol a katonáimmal csináljuk a pompás lövészárkokat a legközelebbi offenzívához. Ezeknek a derék fiuknak a köszönetét kellene publikálni a *karácsonyi ajándékokért*, amelyeket a lelkes otthoniak küldöttek. Kár, hogy legtöbb küldeményről leszakadt, illetve nem volt cím. Amelyeken találtunk alább közlöm. Engem biztak meg a katonák, hogy köszöneteiket közvetítem az oly jóleső megemlékezésért. Cédulákat találtunk a következő nevekkel: Segesváry Ida Szeged, állami elők. isk. IV. oszt. Pivaresi Anna, a szegedi Dugonics-utcai áll. polg. leányisk. II. b). Hamar Eitel, szegedi Dugonics-utcai polg. leányisk. II. b). Szarvas Ilonka Szeged, Derszib Magda Szeged, a papir hátsó felére írva: *Isten vezéreljen! Máténé, Szőreg. Sklomarz Terézia áll. óvónő Csanádpalota. Özv. Lászlóné Csanádpalota. László Mariiska. Hitzhauer Mária. Makai Magduska Szeged, Kálmán-utca 5.* A dobozra ez volt írva: Hős vitézeinknek, halálból. — Kérem ezt a dobozt üresen személyesen visszahozni, okvetlen kicseréljük. — Szívélyes üdvözléssel: Joachim Ferenc.

— **Német üdülo-otthon osztrák-magyar-tiszteknek.** Wiesbadenből jelentik: Tekintélyes birodalmi németekből álló bizottság alakult, mely *német üdülo-otthont* alapít az osztrák-magyar hadsereg és tengerészet tisztjei számára. A legalkalmasabb helynek e célra *Wiesbadent* találták. A tiszteletbeli elnökség tagjai a berlini osztrák-magyar és török, valamint a bécsi német nagykövet.

— **Szegediek Przemysiben.** A következő levél érkezett: Tekintetes Városi Tanácsnak, Szeged. Kérem az alant felsorolt városbéli honvédek hozzátartozóit ezen lap érkeztéről értesíteni azal, hogy az illetők élet-

ben vannak és egészségesek, egyidejűleg ezen lapot Szanád község előljáróságának hasonló célból továbbítani méltóztatassék. Hazafias üdvözléssel: *Schwarz Gyula*, t. hadnagy, századparancsnok. *Gyóni István* tizedes Szeged Liszt-utca 23. sz. *Orkvényákov István* őrzető Szeged, Petőfi-sugárut 52. *Németh József* honvéd Szeged, Feketeszl 206. szám. *Nagy Lajos* tizedes Szanád, kereskedő.

— **Zalai fiuk dicsérete.** Évekkel ezelőtt a Dunántúlról, zalamegyei fiukkal együtt Szegedre, a délvidéki konviktusba került *Schön Tamás* sváb gyerek, hogy megtanulja magyar hazája magyar nyelvét. S a nagy viharban aztán az ifjú szintén a király katonája lett s most a következő levelet intézte igazgatójához: *Striegl F. Józsefnek:*

Szeretett Igazgató ur! Még alig léptem ki a konviktus szűk, jól ellenőrzött, de emlékezetes kapuján, máris magával ragadott a nagy villágár s ennek örvényei között uszva most már egy féléven át, a lehető legnagyobb szerencsével, eszembe jutott szeretett Igazgató ur. Sok száz kilométert nehéz nélkülözésekkel jártam be, jó egészségem nem hagyott el, azért mindig elégedett, jó kedélyű voltam. Jelenleg a távoli Oroszországban élem napjaim. *Mondhatom, jó sorunk van.* Soha nem mertem volna megálmodni, hogy *a zalai magyarságban akkora őserő, tettehesség és bátorság lakozik! Emberfeletti dolgokat produkál a mi derék legénységünk.* Most, hogy innen írok az Igazgató urnak, emlékezem a jövő sváb nemzedékre is, hisz ők mindannyian az édes magyar hazának hű, hálás fiai. Kedves Feleségének kézesök, Igazgató urnak szeretetteljes tisztelet: *Schön Tamás.*

— **A szerb-bánati vagyonszűrés** a múlt évi november 21-én Szegeden saját internátusában tartott közgyűlésén — mint megírtuk — *Zsivojnov* Vladimir képviselőtestületi tag indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy közgyűléseit ezentúl Szegeden kívánja megtartani. Ezen határozatot *Medve Zoltán dr., cs. és kir. kamarás, krassószörénymegyei főispán, szerb-bánati vagyonszűrésügyi kormány biztos* indokolt felterjesztésére a belügyminiszter *jóváhagyta.*

— **Hadsergyszállító gyárak katonai felügyelet és fenyítő hatalom alatt.** A cs. és kir. budapesti katonai parancsnokság Präs. Nro 18225/M. számú, 1914. december 21-éről kelt leirata értelmében *a hadi szolgáltatási törvény rendelkezései alá helyezte azokat a gyári üzemeket, hol a hadsergyszállítók tekin-tetésében erre szükség volt.* Ennek következtében e gyárakban *az összes tisztviselők s munkások a katonai fenyítő hatalomnak vannak alárendelve.* Ezzel a védett gyárak intézménye Magyarországon meghonosult.

— **A fehér kenyér.** Ghilányi Imre báró földművelésügyi miniszter köriratban fordult Szegedhez, amely köriratban figyelmezteti a közönséget, hogy a józan előrelátás azt parancsolja, hogy a fogyasztásban mindenki mindenben takarékos legyen.

Különösen okosan és takarékosan kell bánnunk a buzával, meg a rozs-sal, mert az idén a buza- s a rozs-termésünk nem volt olyan, mint a tavalyi. Felkéri a miniszter ezért azokat, akik a maguk gabonájából őrölt lisztből otthon sütik a kenyeret, hogy ők se fogyasszanak tiszta buza- vagy rozskenyert, hanem ők is keverjék a buza- vagy rozslisztet egyharmad részben árpa, burgonya vagy tengeri liszttel és azt a buzá- és rozst pedig amire, ha ők is kevert lisztből sütnek, a maguk házában nem lesz okvetlenül szükség, adják el, hogy a buza és a rozs eljuthasson azokhoz, akiknek arra szükségük van. Ma, aki keveretlen tiszta buza- vagy rozslisztből sült kenyeret eszik s aki rejtegeti a gabonát, amire a maga házában és gazdaságában nincsen okvetlenül szüksége, az vétkezik a haza ellen és az ellenséget segíti, mert gyöngíti az ország gazdasági erejét.

Adakozzunk az ingyentejre!